

ПЕРШЕ КВІТНЯ

«Залиш надію всяк, хто сюди входить». Ці слова поспіхом виведені криваво-червоною фарбою на стіні банку «Кемікел» на розі Одинадцятої та Першої; літери великі, помітні навіть із заднього сидіння таксі, що непевними ривками суне вперед у потоці машин з Волл-стріт. Щойно Тімоті Прайс помічає їх, автобус з рекламою «Знедолених» зупиняється, затуляючи краєвид, однак двадцятишестирічному Прайсу, котрий працює на компанію «Пірс і Пірс», байдуже: він обіцяє водієві п'ять доларів, якщо той увімкне радіо голосніше, бо на хвилі WYNN-FM¹ грає «Будь моєю крихіткою»², і темношкірий водій, вочевидь не американець, слухає його.

— Я винахідливий, — говорить Прайс. — Я креативний, молодий, непедаантичний, високомотивований та висококваліфікований. По суті, я кажу, що суспільство *не* може собі дозволити втратити мене. Я його *актив*.

Прайс заспокоюється, продовжує дивитись у брудне вікно таксі, ймовірно на слово «страх» у червоному графіті на стіні «Макдональдса» на розі Четвертої та Сьомої.

— Тобто факт лишається фактом: всім начхати на роботу, всі ненавидять свою роботу, я ненавиджу свою роботу, *ти* сказав, що ненавидиш свою. Що мені робити? Повернутися до Лос-Анджелеса? Це *не* варіант. Я перевівся

¹ WYNN-FM — радіостанція, що спеціалізується переважно на хіп-хопі, репі, електронній музиці. (Тут і далі прим. пер., якщо не зазначено інше.)

² «Be My Baby» — пісня гурту «The Ronettes» 1963 року. Потрапила до списку 500 найкращих пісень усіх часів за версією журналу «Rolling Stone». (Прим. ред.)

з Каліфорнійського університету до Стенфорду не для того, щоб із цим миритися. Та невже я *один* вважаю, що ми недостатньо заробляємо?

Немовби в кіно, з'являється другий автобус, і слово зноу ватуляє реклама «Знедолених». Автобус справді інший, бо хтось написав «лесбійка» через усе обличчя Епоніни.

Тім вигукує:

— У мене тут кооператив, квартира в *Гемптонсі*¹, заради Бога!

— Батьків, друже. Це квартира твоїх батьків.

— Я *викуплю* її у них. Та зроби ж, бля, голосніше! — гаркає він на водія мимоглядно, «Кристалз»² досі реве з динаміків.

— Голосніше не вийде, — здається, каже таксист.

Тімоті не зважає на нього і роздратовано провадить далі:

— Я б лишився в цьому місті, якби вони встановили в таксі магнітоли «Блаупункт». З динаміками ОДМІІ чи ОРСІІ... — Його голос стає м'якшим. — Чи одними, чи іншими. Це круто, друже, дуже круто.

Жаліючись далі, він знімає з шиї дорогий на вигляд плеєр:

— Чесно, ненавиджу жалітись — на сміття, бруд, хвороби, на те, яке огидне насправді це місто, бо *ти* знаєш і я знаю, що це — *свинарник*.

Говорячи, він відчиняє новенький дипломат «Тумі» з телячої шкіри, придбаний у «Д. Ф. Сандерз», вкладає во кмен поряд зі складаним стільниковим телефоном «Іза» від «Панасоніка», не більшим за гаманець (раніше в нього

¹ Група невеликих поселень на березі Атлантичного океану неподалік Нью-Йорка, де мешкають та відпочивають чимало багатих та знаменитих людей.

² «The Crystals» — американська жіноча вокальна група з Нью-Йорка, надзвичайно популярна в 1960-ті роки.

був мобільний «9000 Порта» від «НЕК»), й дістає свіжу газету.

— В одному примірнику — лише *одному*, — нумо подивимось... Задушені моделі, скинуті з дахів немовлята, вбиті в підземці діти, мітинг комуністів, вбивство боса мафії, нацисти. — Він збуджено гортає сторінки. — Бейсболісти, хворі на СНІД, ще мафіозне лайно, затори, безпритульні, різні маніяки, педики дохнуть на вулицях, наче мухи, сурогатні матері, скасування якоїсь мильної опери, діти вдерлись до зоопарку, щоб катувати та підпалювати тварин живцем, ще нацисти. І фішка в тому, що це все тут, у цьому місті, а не деінде, ця гидота. Стоп, чекай — ще нацисти, затор, затор, діти-дилери, діти з чорного ринку, діти зі СНІДом, діти-наркомани, будівля падає на дитину, дитина-маніяк, затор, обвалився міст.

Він зупиняється, глибоко вдихає і тихо каже, дивлячись на жебрака на розі Другої та П'ятої:

— Двадцять четвертий за сьогодні. Я веду облік. — І запитую, не відводячи погляду: — Чому ти не носиш темно-синій шерстяний піджак із сірими штанами?

Прайс вдягнений у костюм з шерсті та шовку на шість гудзиків від «Ерменегільдо Зенья», бавовняну сорочку з французькими манжетами від «Айк Бехар», шовкову краватку від «Ральф Лорен» та шкіряні модельні черевики від «Фрателлі Россетті». Його очі прикуті до «Пост». Там — доволі цікава історія про двох людей, які зникли з вечірки на яхті однієї нью-йоркської майже знаменитості, поки човен кружляв навколо острова. Єдині докази — бризки крові та три розбитих келихи для шампанського. Підозрюють, що це було вбивство, і поліція вважає, з огляду на характерні подряпини та зарубки на палубі, що у злочинця, можливо, був мачете. Тіл не знайшли. Підозрюваних немає. Прайс почав

просторікувати за обідом, продовжив за партією в сквош¹, не спинився і за випивкою «У Гаррі», де після трьох порцій розведеного віскі повів уже цікавішу розмову про рахунки Фішера, якими керує Пол Овен. Прайса не вгамувати.

— Хвороби! — вигукує він, його обличчя болісно напружене. — Побутує така теорія: якщо можна підхопити вірус СНІДу через *секс з інфікованою* людиною, то підхопити можна *будь-що*, вірус це чи ні — Альцгеймера, м'язову дистрофію, гемофілію, лейкемію, анорексію, діабет, рак, розсіяний склероз, муковісцидоз, церебральний параліч, дислексію. Заради Бога — можна захворіти на дислексію через *потрапушки*...

— Я не впевнений, але дислексія, здається, не вірус.

— Хтозна. *Вони* не знають. Це ще треба довести.

Чорні набурмосені голуби на тротуарі б'ються за крихти від хот-догів перед кіоском «Грейз Папая», трансвестити ліниво спостерігають за ними; поліційна машина тихо їде не в той бік по вулиці з одностороннім рухом; небо низьке й сіре, і в таксі, що зупинилось навпроти, сидить хлопець, дуже схожий на Луїса Керрузерса. Він — зачесане назад волосся, підтяжки, окуляри в роговій оправі — привітно махає Тімоті, а коли Тімоті не відповідає, то розуміє, що помилився, і повертається до свого примірника газети «Ю-ес-ей тудей». До тротуару схилилась огидна безпритульна стара, вона ляскає батогом біля голубів, однак вони не зважають на неї та продовжують дзьобати крихти від хот-догів і зголодніло битись за них, поки поліційна машина зникає в підземному паркінгу.

¹ Ігровий ракетковий вид спорту в закритому приміщенні. Назва гри пов'язана з використанням у ній відносно м'якого порожнистого м'яча діаметром близько 40 мм, а її праматір'ю вважається гра в ракетки. (*Прим. ред.*)

— Але потім, коли ти вже дійшов до того, щоб цілком і повністю прийняти те, що коїться навколо; коли твоє тіло якимось чином *налаштовується* на це божевілля і ти вже майже там, де все має свій сенс, щось клацає і ми маємо якусь чортову божевільну негритянку, яка насправді *хоче* — послухай мене, Бейтмене, — *хоче* бути на вулиці, на *цих* вулицях, розумієш, *саме цих*. — Він показує рукою. — І у нас є мер, який не слухає її, який не дозволить цій *сущці* йти своїм шляхом, Боже правий, не *дозволить* чортовій сущці *замерзнути* до смерті, витягне її з нею самою створених злиднів, і ось ми знову там, звідки починали, збентежені та обдурені... Двадцять чотири, ні, двадцять п'ять... Хто буде в Евелін? Чекай, я вгадаю. — Прайс піднімає руку з бездоганним манікюром. — Ешли, Кортні, Мелдвін, Марина, Чарльз — поки все правильно? Може, один з «митців», друзів Евелін, з того Богом забутого Іст-Віллідж¹. Ти знаєш таких, вони можуть спитати Евелін, чи є в неї сухе *біле* шардоне.

Він ляскає по чолу, заплющує очі й бурмоче, зціпивши зуби:

— Я кидаю Мередіт, йду від неї. Вона постійно вимагає, щоб я її любив. З мене годі. Чому я одразу не зрозумів, що вона — типова ведуча телевікторини?.. Двадцять шість, двадцять сім. Я кажу їй, що я чутлива людина. Розповів, як мене вразила аварія «Челленджера»², — то чого ще їй треба? Я людина високоморальна, толерантна, вкрай задоволена своїм життям, з оптимізмом дивлюсь у майбутнє — як і ти, либонь?

— Звісно, але...

¹ Історично богемний район Нью-Йорка.

² Катастрофа шатла «Челленджер» («Challenger») сталася 28 січня 1986 року, коли космічний корабель вибухнув на 73-й секунді польоту. Це призвело до загибелі всіх семи членів екіпажу. (Прим. ред.)

— А від неї отримую лише *лайн*. Двадцять вісім, двадцять дев'ять, чорт забирай, тут ціле *гніздо* волоцюг. Кажу тобі.

Він зупиняється раптово, наче спустошився, відвертається від чергової реклами «Знедолених» і, згадавши про щось важливе, питає:

— Ти читав про того ведучого телепередачі? Він убив двох підлітків. Педик збочений. Сміх та й годі.

Прайс чекає на реакцію. Її немає. Раптом: Верхній Вест-Сайд.

Він каже таксисту зупинити на розі Вісімдесят першої та Ріверсайд, бо ця вулиця йде не туди.

— Не треба об'їжджати... — починає Прайс.

— То, може, я об'їду, — говорить таксист.

— Не переймайтесь. — І навіть не відвертаючись, без посмішки, крізь зціплені зуби: — Вайло чортове.

Водій зупиняється. Два таксі за цією машиною сигналять та їдуть далі.

— Може, взяти квітів?

— Не. Чорт, це ж *ти* з нею спиш, Бейтмене. Чого це *ми* мусимо нести *Евелін* квіти? Мені потрібна решта з п'ятдесяти, — попереджує він водія, скося дивлячись на червоні цифри на лічильнику. — Прокляття. Це стероїди. Вибач за різкість.

— Я думав, ти перестав їх приймати.

— У мене з'явилися прищі на руках та ногах, ультрафіолетові ванни не допомагали, тож я почав ходити замість цього в солярій і позбувся їх. Боже, Бейтмене, ти б бачив, який *рельєфний* у мене живіт. Ідеальний, підкачаний, — говорить він дивним, відстороненим тоном, чекаючи на решту від таксиста. — Рельєфний.

Прайс не лишає таксисту чайових, однак той все одно щиро вдячний.

— Бувай, Шломо, — підморгує йому Прайс. — Чорт забирай, прокляття, — каже Прайс, відчиняючи дверцята. Виходячи з машини, він помічає на вулиці жебрака. — *Тридцять*, джекпот.

Волоцюга вбраний у дивний масний брудно-зелений комбінезон, неголений, немите волосся зализане назад, і Прайс жартома притримує для нього дверцята таксі. Збентежений безхатченко щось белькоче, присоромлено дивлячись собі під ноги, і простягає до нас пластиковий стаканчик з-під кави.

— Гадаю, в таксі він не хоче, — пирхає Прайс, грюкаючи дверцятами. — Спитай у нього, чи приймає він картку «Американ експрес».

— «АмЕкс» приймаєш?

Жебрак схвально киває та повільно відходить, човгаючи.

На вулиці холодно як на квітень, і Прайс швидко прямує до будинку Евелін, вимахуючи своїм шкіряним дипломатом та насвистуючи «Якби я був багатієм», його дихання перетворюється на хмарки пари. Назустріч, з іншого боку, йде чоловік з зачесаним назад волоссям та окулярами в роговій оправі, вдягнений у бежевий двобортний костюм від «Черруті 1881» з шерсті та габардину, з таким самим шкіряним дипломатом «Тумі» від «Д. Ф. Сандерз», як у Прайса, і Тімоті вголос питає:

— Це що, Віктор Павелл? Не може бути.

Чоловік проходить під флуоресцентним ліхтарем, стурбований вираз його обличчя одразу змінює непевна посмішка, коли він дивиться на Прайса так, ніби вони знайомі, однак майже одразу він розуміє, що не знає Прайса, і Прайс так само розуміє, що це не Віктор Павелл, і чоловік іде далі.

— Дякувати Богу, — бурмоче Прайс, підходячи до дому Евелін.

— Дуже схожий.

— Павелл *і* вечера в Евелін? Вони сходяться як пейсли та шотландка. — Він замислюється. — Ні, як білі шкарпетки з сірими штанами.

Повільна зміна кадрів, і ось Прайс уже піднімається сходами до будинку, що Евелін купив батько, і буркоче про те, що забув повернути касети, які минулого вечора взяв на прокат. Він дзвонить у двері. З сусіднього будинку, не зачинивши дверей, виходить жінка — високі підбори, чудовий задок. Прайс проводить її очима, однак, почувши кроки в коридорі, розвертається і обсмикує свою краватку від «Версаче», готовий зустріти будь-кого. Відчиняє Кортні в кремовій шовковій блузі та твідовій спідниці кольору іржі від «Кріція» та відкритих шовково-атласних туфлях від «Маноло Бланік».

Я здригаюся й простягаю їй своє чорне вовняне пальто від «Армані», вона бере його, обережно цілуючи повітря біля моєї правої щоки, і повторює те саме з Пірсом, забираючи його «Армані». У вітальні неголосно грає новий диск «Токінг Гедз»¹.

— Щось запізнюємось, хлопці, — капризно всміхаючись, каже Кортні.

— Гаїтянський таксист-нездара, — бурмоче Прайс, цілуючи повітря біля Кортні у відповідь. — У нас зарезервовані столики? Тільки не кажи, що в «Пастелях» на дев'яту.

Кортні усміхається і вішає наші пальта в шафу в коридорі.

— Сьогодні їмо вдома, любі. Вибачте, я все розумію і намагалась відмовити Евелін, але ми будемо їсти... *суші*.

Тім проходить повз неї через хол до кухні.

— Евелін? *Де* ти, Евелін? — співуче гукає він. — Треба *поговорити*.

¹ «Talking Heads» — американський рок-гурт, створений 1975 року. (Прим. ред.)

— Радий тебе бачити, — кажу я до Кортні. — Маєш чудовий вигляд. Твоє обличчя просто сяє юністю.

— Ти знаєш, як зачарувати даму, Бейтмене. — Голос Кортні позбавлений сарказму. Фліртуючи, вона питає: — Розповісти Евелін, що ти так вважаєш?

— Ні, — кажу я. — Але бачу, ти б не відмовилася.

— Ходімо, — говорить вона, знімаючи мої руки зі своєї талії, кладе долоні мені на плечі й скеровує мене по коридору в напрямку кухні. — Треба рятувати Евелін. Вона вже годину перекладає суші. Намагається викласти твої ініціали, *П* — жовтохвостом і *Б* — тунцем, але їй здається, що тунець надто блідий...

— Як романтично.

— А жовтохвоста на *Б* не вистачить. — Кортні набирає повітря. — Так що, здається, вона викладе ініціали Тіма. Ти не проти? — питає вона трохи схвильовано.

Кортні — подружка Луїса Керрузерса.

— Я дуже ревнивий, думаю, краще мені поговорити з Евелін, — кажу я і дозволяю Кортні легенько вштовхнути мене в кухню.

Евелін стоїть біля столу зі світлого дерева, вбрана в кремову шовкову блузу та твідову спідницю кольору іржі від «Кріція» і такі ж відкриті шовково-атласні туфлі, яку Кортні. Довге біляве волосся забране в охайну гульку, вона звертається до мене, не відводячи погляду від овального блюда фірми «Вілтон» з іржостійкої сталі, на якому вона творчо розклала суші.

— О, любий, вибач. Я хотіла піти до того гарненького сальвадорського ресторанчика в Нижньому Іст-Сайді. — Прайс голосно стогне. — Але ми не змогли замовити столик. Тімоті, *годі стогнати*.

Евелін бере шматочок риби й обережно кладе його на верхню частину блюда, завершуючи щось схоже на велику

літеру Т. Вона відступає від блюда і пильно вивчає результат.

— Не знаю. Справді, не знаю.

— Я ж казав тобі, щоб тут була «Фінляндія», — буркоче Тім, переглядаючи пляшки в барі, переважно на дві кварти¹. — У неї ніколи нема «Фінляндії», — каже він, звертаючись до всіх одночасно.

— Господи, Тімоті. «Абсолют» тебе не влаштує? — запитує Евелін і замислено звертається до Кортні: — Рол «Каліфорнія» краще розкласти скраєчку блюда?

— Бейтмене, вип'єш? — зітхає Прайс.

— Віскі з льодом, — кажу йому я і раптом думаю: дивно, що Мередіт не запрошено.

— Господи, це *безлад*, — схлипує Евелін. — Присягаюся, зараз я *заплачу*.

— Суші мають *чудовий* вигляд. — Я намагаюсь її заспокоїти.

— Ні, це *безлад*, — голосить вона, — *безлад*.

— Та ні, вони мають *чудовий* вигляд, — кажу я Евелін, а щоб якнайкраще її заспокоїти, беру шматочок камбали, кладу до рота й стогну від насолоди, обіймаючи її ззаду. Навіть примудряюся з повним ротом сказати «смакота».

Евелін грайливо б'є мене по руках, відверто задоволена моєю реакцією, нарешті цілує повітря біля мого обличчя і повертається до Кортні. Прайс передає мені склянку і йде до вітальні, намагаючись зняти щось невидиме з піджака.

— Евелін, у тебе є щітка для одягу?

Я б краще подивився бейсбольний матч чи потренувався в спортзалі, аніж вечеряв тут чи сходив би до того сальвадорського ресторану, про який були чудові відгуки

¹ 1,89 л.

в журналах «Нью-Йорк» і «Таймс», однак вечеря в Евелін має одну перевагу: я живу неподалік.

— Не страшно, що соєвий соус не кімнатної температури? — запитує Кортні. — Здається, на одній з тарілок — лід.

Евелін обережно викладає пелюстки блідо-оранжевого імбиру поряд із невеликою порцеляною мисочкою з соєвим соусом.

— Ні, страшно. Патріку, будь хорошим хлопчиком, дістань «Кірін»¹ з холодильника. — Хоча, здається, імбир її втомив, і вона жбурляє його на тарілку. — Облиш, я сама.

Я все одно йду до холодильника. Похмурий Прайс повертається на кухню і каже:

— Чорт забирай, хто це у вітальні?

Евелін удає, що не зрозуміла:

— А хто там?

Кортні застерезливо:

— Е-ве-лін, ти ж їм *сказала*, я сподіваюся?

— Хто там? — раптово злякавшись, питаю я. — Віктор Павелл?

— Ні, не Віктор Павелл, Патріку, — побіжно каже Евелін. — Це мій приятель, художник Сташ. І Ванден, його дівчина.

— Так то була *дівчина*, — каже Прайс. — Іди поглянь, Патріку, — підбурює мене він. — Дайте вгадаю — Іст-Віллідж?

— О, Прайсе, — грайливо промовляє Евелін, відкорковуючи пиво. — Чому б ні? Ванден учиться в Кемдені, а Сташ живе в Сохо, ось так.

Я виходжу з кухні, йду через їдальню, у якій уже сервіровано стіл і воскові свічки «Зона» горять у срібних свічниках

¹ Японське пиво.

від «Фортунофф», заходжу до вітальні. Не можу сказати, від кого вбраний Сташ, бо його одяг весь чорний. У Ванден зелені пасма у волоссі. Вона дивиться якийсь кліп хеві-метал по MTV і курить.

— Кхм, — відкашлююся я.

Ванден обережно озирається, здається, вона обдовбана. Сташ не ворухиться.

— Привіт, я Пат Бейтмен, — кажу я, простягаючи руку, і, помітивши своє відображення у дзеркалі на стіні, усміхаюся тому, який чудовий маю вигляд.

Дівчина мовчки стискає мою руку. Сташ починає нюхати свої пальці.

Зміна сцени, і я знову на кухні.

— Викиньте її звідси, — лютує Прайс. — Вона обдовбалась за MTV, а я хочу подивитись чортів репортаж Мак-Ніла та Лерера.

Евелін досі відкупорює пляшки імпортного пива і неуважно каже:

— Треба скоріше все це з'їсти, інакше ми потруїмось.

— У неї зелені пасма у волоссі, — кажу я їй. — / вона курить.

— Бейтмене, — промовляє Тім, витріщаючись на Евелін.

— Так? — відповідаю я. — Тімоті?

— Ти ідіот.

— Облиш Патріка, — каже Евелін. — Він звичайний хлопець, наш Патрік. Ти ж не ідіот, так, любий?

Здається, Евелін десь не тут, і я йду до бару налити собі ще.

— Звичайний хлопець, — пирхає Тім і киває, потім вираз його обличчя змінюється і він знов агресивно питає Евелін, чи є в неї щітка для одягу.

Евелін закінчує відтикати японське пиво і просить Кортні покликати Сташа та Ванден.

— Треба з'їсти це зараз, або ми потруїмось, — шепоче вона, повільно оглядаючи кухню, щоб переконатись, що нічого не забула.

— Якщо я зможу відірвати їх від нового кліпу «Мегадет»¹, — каже Кортні, виходячи.

— Нам треба поговорити, — каже Евелін.

— Про що? — підходжу я до неї.

— Не з тобою. — Вона вказує на Тіма. — З Прайсом.

Тім зі злістю дивиться на неї. Я мовчу і дивлюсь на його склянку.

— Будь хорошим, — каже вона мені, — і постав суші на стіл. Темпура в мікрохвильовій печі, sake майже кипить... — Її голос стає тихішим, коли вона виводить Прайса з кухні.

Мені цікаво, звідки Евелін узяла суші. Тунець, жовтохвіст, макрель, креветки, вугор, навіть *боніто* — все це свіже, з продумано розміщеними на «вілтонівському» блюді купками васабі та пелюстками імбиру. Але мені навіть подобається те, що я *не* знаю, *ніколи* не дізнаюсь, *ніколи* не *спитаю*, звідки все це, і суші стоятимуть у центрі скляного столу від «Зона», купленого для Евелін батьком, наче загадкова примара зі Сходу. Ставлячи блюдо на стіл, я ловлю своє відображення на його поверхні. Світло свічок робить мою шкіру темнішою, і я відзначаю, який гарний вигляд має стрижка, яку я зробив у «Джіоз» минулої середи. Я змішую собі ще напій. Мене турбує вміст солі в соєвому соусі.

Вчотирьох ми сидимо за столом і чекаємо на Евелін та Тімоті, які зникли в пошуках щітки для одягу. Я сиджу на чільному місці й великими ковтками п'ю віскі «Джей енд Бі». Ванден сидить навпроти мене і без цікавості гортає богемний

¹ «Megadeth» — американський треш-метал-гурт, сформований 1983 року в Лос-Анджелесі.

папірець з Іст-Віллідж під назвою «Омана»¹, з великим заголовком «СМЕРТЬ “ДАУНТАУНА”». Сташ насадив на паличку самотній шматочок жовтохвоста, що тепер лежить посеред його тарілки, наче сяюча комаха на шпильці. Час від часу він паличкою пересуває рибу по тарілці, але не дивиться ані на мене, ані на Ванден, ані на Кортні, котра сидить поряд зі мною, потягуючи сливове вино з келиха для шампанського.

Евелін та Тімоті приходять хвилин через двадцять після того, як ми вмостились, Евелін трішки розпашілась. Сідаючи зі мною поруч, Тім дивиться на мене, стискаючи в руці повну склянку, і схиляється, наче збираючись у чомусь зізнатись, але Евелін перебиває його.

— Не сюди, Тімоті. — І шепоче, показуючи на порожній стілець поряд із Ванден: — Хлопчик — дівчинка, хлопчик — дівчинка.

Тімоті переводить погляд на Евелін і нерішуче сідає поряд із Ванден, яка позіхає і перегортає сторінку.

— Що ж, усі зібралися, — каже Евелін з усмішкою, радіючи тому, яку вечерю приготувала. — Налітайте!

Помітивши шматок риби на тарілці Сташа — а він схилився над ним і щось до нього шепоче, — вона трохи бенкетиться, але хоробро всміхається та щебече:

— Кому сливового вина?

Усі мовчать, доки Кортні, котра не відводить погляду від тарілки Сташа, непевно підносить свою склянку і говорить, намагаючись усміхатись:

— Усе... дуже смачно, Евелін.

Сташ теж мовчить. Хоч йому має бути незручно за столом з нами, бо він не схожий на інших чоловіків у кімнаті — його волосся не зачесане назад, нема підтяжок, окулярів

¹ «The East Village Other» (EVO) — американська газета андеграунду, заснована наприкінці 1965 року. (Прим. ред.)

у роговій оправі, його вбрання чорне і погано сидить, він не прагне посмоктати та запалити сигару і, певно, нездатний замовити столик у «Кемолз», бо його активи жалюгідні, — він поводить розкуто і сидить, наче загіпнотизований сяючим шматком суші. І щойно люди за столом нарешті готові облишити його, відвести погляд і почати їсти, він випрямляється і голосно каже, показуючи пальцем на тарілку:

— Воно поворухнулося!

Тімоті дивиться на нього з таким презирством, до якого мені далеко, але я намагаюся не відставати. Ванден це, здається, розважає, і, на жаль, Кортні також; здається, ця мавпа її чимось приваблює, але, гадаю, якби я зустрічався з Луїсом Керрузерсом, зі мною було б те саме.

Евелін добродушно сміється і промовляє:

— Сташе, ти *такий* бунтівник! — І одразу стривожено питає: — Хто буде темпуру?

Евелін — топменеджер фінансової компанії, щоб ви знали.

— Я буду, — кажу їй я і беру з тарілки шматочок баклажана, який не їстиму, бо він смажений.

Усі накладають собі їжу, вдало ігноруючи Сташа. Я спостерігаю, як жує і ковтає Кортні.

Намагаючись почати розмову після довгої та начебто вдумливої паузи, Евелін каже:

— Ванден навчається в Кемдені¹.

— Та невже? — холодно питає Тімоті. — Де це?

— У Вермонті, — відповідає Ванден, не відриваючись від журналу.

Я дивлюсь на Сташа, чи подобається йому відверта брехня Ванден, але він поводить так, наче не слухав, наче сидить у якійсь іншій кімнаті чи *панк-рок*-клубі в нетрях

¹ Місто в Нью-Джерсі, у якому розташовано кілька університетів.

міста, але так само поводяться й інші за столом, і це мене бентежить, бо я впевнений, що це місце — у Нью-Гемпширі.

— *А ти* де вчилась? — зітхає Ванден, коли їй стає зрозуміло, що Кемден нікого не цікавить.

— Я вчилась у Ле Розе¹, — починає Евелін, — а потім у бізнес-школі в Швейцарії.

— Я теж закінчила швейцарську бізнес-школу, — каже Кортні. — Але я вчилась у Женеві, а Евелін — у Лозанні.

Ванден кидає примірник «Омани» поряд із Тімоті й криво й самовдоволено всміхається. Хоча я дещо роздратований тим, що Евелін не може жбурнути цю поблажливість назад в обличчя Ванден, «Джей енд Бі» розслабив мене настільки, що я нічого не хочу говорити. Евелін, певно, вважає Ванден милою дівчинкою, розгубленою і збентеженою, тобто *митцем*. Прайс нічого не їсть, як і Евелін. Я підозрюю, що це — кокаїн, але сумніваюся. Зробивши великий ковток зі своєї склянки, Тімоті бере «Оману» і пирхає.

— Смерть «Даунтауна», — промовляє він. І вказуючи на кожне слово в заголовку: — Кого це взагалі гребе?

Я автоматично чекаю, що Сташ здіме обличчя від тарілки, однак він досі вдивляється в самотній шматок суші, усміхається сам до себе і киває.

— Гей, — ображеним тоном говорить Ванден. — *Це* нас стосується.

— Ого-го, — застережливо каже Тім. — *Це* стосується нас? А як щодо різні в Шрі-Ланці, дорогенька? Це нас теж стосується? Як щодо Шрі-Ланки?

— Це крутий клуб у Віллідж, — знизує плечима Ванден. — Так, нас це теж стосується.

¹ Школа-пансіон «Institut Le Rosey» — заснований 1880 року найстаріший та найпрестижніший навчальний заклад Швейцарії. (Прим. ред.)

Раптом заговорив Сташ, не підводячи очей.

— Це називається *Тонка*. — Він, схоже, роздратований, але його голос рівний і тихий, і він усе одно дивиться на суші. — Країна зветься Тонка, а не Шрі-Ланка. Зрозуміли? Тонка.

Ванден опускає очі й м'яко каже:

— О.

— Хіба ти нічого не знаєш про Шрі-Ланку? Про те, як сикхи вбивають безліч ізраїльтян? — підбурює її Тімоті. — Хіба *це* нас стосується?

— Кому рол капамакі? — втручається Евелін, піднімаючи тарілку.

— Та ну, Прайсе, — кажу я. — Є проблеми важливіші за Шрі-Ланку. Звісно, зовнішня політика важлива, але є й доречніші справи.

— Які? — запитує він, не зводячи очей із Ванден. — До речі, чому в моєму соєвому соусі лід?

— Ну, — вагаючись, починаю я, — нам треба припинити апартеїд, це раз. Пригальмувати гонку ядерного озброєння, зупинити тероризм та голод у світі. Забезпечити сильну національну оборону, попередити поширення комунізму в Центральній Америці, запровадити мир на Близькому Сході, не залучати армію США до іноземних військових конфліктів. Треба зробити Америку поважною світовою силою. І не применшувати значення внутрішніх проблем, які не менш, а може, й *більш* важливі. Краща й доступніша медицина для літніх людей, контроль епідемії СНІДу та пошук ліків від нього, очищення доквілля від токсичних відходів та забруднення, покращення початкової та середньої освіти, посилення законів, щоб зменшити рівень злочинності та нелегального обігу ліків. Ми також мусимо зробити вищу освіту доступною для середнього класу і забезпечити літнім людям соціальний

захист, зберігати природні ресурси та заповідники і знизити вплив політичних комітетів.

Люди за столом збентежено дивляться на мене, навіть Сташ, але мене несе.

— З погляду економіки, у нас усе одно безлад. Треба знайти спосіб притримати рівень інфляції та зменшити дефіцит. Нам також треба забезпечити безробітних навчанням та роботою і захистити існуючі американські робочі місця від імпортних конкурентів. Треба зробити Америку лідером нових технологій. Водночас треба подбати про економічний ріст та розвиток бізнесу і тримати оборону проти федеральних податків на прибуток, знизити відсоткові податки, дати більше можливостей для розвитку малого бізнесу і контролювати злиття великих корпорацій.

Прайс мало не виплюнув свій «Абсолют» після цієї фрази, але я намагаюся подивитися кожному з них у очі, особливо Ванден, котра, якщо позбудеться зелених пасм, шкіряного одягу, трохи порожевіє (може, піде на аеробіку) і вдягне блузу, наприклад від «Лори Ешлі», *може* бути гарненькою. Але чому вона спить зі Сташем? Він незграбний, блідий, волосся погано підстрижене і має принаймні десяток фунтів¹ зайвої ваги, його м'язи під чорною футболкою вочевидь не в тонусі.

— Але не можна ігнорувати наші соціальні потреби. Треба, аби люди припинили зловживати соціальним забезпеченням. Треба забезпечити безпритульних їжею та дахом над головою, протистояти расовій дискримінації, захищати громадянські права і рівні права для жінок, однак змінити законодавство про аборти так, щоб захистити право на життя і водночас зберегти для жінки свободу вибору. Також ми мусимо контролювати потік нелегальних іммігрантів.

¹ Приблизно 5 кг.

Треба заохочувати повернення до традиційних моральних цінностей, заборонити демонструвати секс та насильство по телебаченню, в кіно, у попмузиці — всюди. Найважливіше, треба виховувати громадянську відповідальність та менше матеріалізму в молоді.

Я допиваю свій віскі. За столом панує мовчанка, всі дивляться на мене. Кортні усміхається, вона начебто задоволена. Приголомшений Тімоті недовірливо хитає головою. Евелін, спантеличена тим, у якому напрямку пішла розмова, важко підводиться з-за столу і питає, чи хоче хто-небудь десерт.

— У мене є... шербет, — говорить вона заціпеніло. — Ківі, карамболь, черімоя, кактусовий плід і... як її... — вона припиняє монотонно, наче зомбі, перераховувати наповнювачі й намагається згадати останній, — о, так, японська груша.

Усі мовчать. Тім швидко зиркає на мене. Я дивлюсь на Кортні, потім — на Тіма, далі — на Евелін. Наші з нею очі зустрічаються, і вона стурбовано переводить погляд на Тіма. Я теж на нього дивлюсь, потім — на Кортні, потім — знову на Тіма, який ще раз зиркає на мене, перш ніж повільно, невпевнено відповісти:

— Мені кактусову грушу.

— Кактусовий плід, — виправляє Евелін.

Я підозріло дивлюсь на Кортні і, коли вона каже «черімоя», промовляю «ківі», і Ванден також говорить «ківі», а Сташ, тихо, але чітко вимовляючи кожен склад, — «шоколадні крихти».

Тривога на обличчі Евелін, коли вона це чує, одразу змінюється на усміхнену, добродушну маску, і вона промовляє:

— Ох, Сташе, ти ж знаєш, що в мене немає шоколадних крихт, хоча це був би *екзотичний* смак для шербету. Як я казала, є черімоя, кактусова *груша*, карамболь, тобто кактусовий *плід*...